

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Kutnie Wydział IV Pracy

1. zasądził od pozwanego Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz powódki A. K. kwotę 8.785,31zł z ustawowymi odsetkami dla kwot:

a) 68,76 zł netto od dnia 11 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za maj 2014 roku,

b) 112,00 zł od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za czerwiec 2014 roku,

c) 3.360,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,

d) 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracownika z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracodawcy.

2. zasądził od pozwanego Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz powódki D. S. kwotę 10.584,15zł z ustawowymi odsetkami dla kwot:

a) 1.571,62 zł od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za sierpień 2014 roku,

b) 560,00 zł od dnia 30 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 5 dni,

c) 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracownika z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracodawcy,

d) 3.360,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

3. zasądził od pozwanego Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz powódki B. G. kwotę 16.136,27zł z ustawowymi odsetkami dla kwot:

a) 1.352,70 zł od dnia 11 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za maj 2014 roku,

b) 1.471,80 zł od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za czerwiec 2014 roku,

c) 1.680,00 zł od dnia 11 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za lipiec 2014 roku,

d) 1.057,64 zł od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę za sierpień 2014 roku,

e) 320,00 zł od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 4 dni,

f) 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracownika z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracodawcy,

g) 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

4. zasądził od pozwanego Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz powódki H. M. (1) kwotę 13.165,55zł z ustawowymi odsetkami dla kwot:

- a) 1.347,00zł od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za czerwiec 2014 roku,
- b) 986,35zł od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę za sierpień 2014 roku,
- c) 560,00zł od dnia 26 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 7 dni,
- d) 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracownika z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracodawcy,
- e) 5.040,00zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty, tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

5. oddalił powództwa w następującym zakresie:

- a) w stosunku do A. K. co do żądania wynagrodzenia za pracę za maj 2014 roku dochodzonego w kwocie 835,00zł ponad zasądzoną kwotę punktem 1 podpunkt „a” oraz co do wynagrodzenia za pracę za czerwiec 2014 roku i ustawowych odsetek od tego wynagrodzenia w pozostałym zakresie,
- b) w stosunku do D. S., B. G. i H. M. (1) co do żądania ustawowych odsetek od wynagrodzeń za sierpień 2014 roku i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w pozostałym zakresie,

6. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie,

7. stwierdził swą niewłaściwość rzeczową w zakresie żądania zasiłku chorobowego powódki H. M. (1) za lipiec 2014 roku i sprawę w tym zakresie przekazał według właściwości Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. Inspektorat w Ł.,

8. zasądził od pozwanego na rzecz powódek kwoty po 1.800,00zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

9. wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwot po 1.680,00zł w stosunku do należności każdej z powódek,

10. nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie kwotę 2.434,00zł tytułem nieuiszczonych opłat stosunkowych od pozwów w części uwzględniającej powództwa.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu następujące ustalenia faktyczne.

A. K. była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni w okresie od dnia 01 sierpnia 2006 roku do dnia 02 czerwca 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Oświadczeniem z dnia 02 czerwca 2014 roku powódka rozwiązała umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, a więc braku wypłaty w całości wynagrodzenia za pracę za okres styczeń – maj 2014 roku. Wyłączną przyczyną rozwiązania umowy o pracę przez powódkę był brak wypłaty wynagrodzenia za pracę. Wynagrodzenie powódki było wypłacane w ratach już od listopada 2013 roku w kwotach od 77zł do 500zł. Wynagrodzenie za listopad 2013 roku było wypłacone w 7 ratach, za grudzień 2013 roku w 5 ratach, za styczeń 2014 roku w 6 ratach, zaś do dnia rozwiązania umowy o pracę powódka nie uzyskała w ogóle wynagrodzenia za miesiące marzec i kwiecień 2014 roku.

Na chwilę obecną pracodawca zalega wobec powódki z wypłatą następujących świadczeń:

- 68,76zł netto tytułem wynagrodzenia za maj 2014 roku,

- 112zł tytułem wynagrodzenia za czerwiec 2014 roku.

Powódka wzywała do zapłaty należności objętych pozwem wyznaczając 5 dniowy termin na ich uregulowanie. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 09 października 2014 roku.

B. G. była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni w okresie od dnia 21 września 1981 roku do dnia 29 sierpnia 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Oświadczeniem z dnia 29 sierpnia 2014 roku powódka rozwiązała umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, a więc braku wypłaty w całości wynagrodzenia za pracę za okres kwiecień - lipiec 2014 roku. Wyłączną przyczyną rozwiązania umowy o pracę przez powódkę był brak wypłaty wynagrodzenia za pracę. Gdyby wypłaty następowały regularnie powódka nie rozwiązałaby stosunku pracy.

Na chwilę obecną pracodawca zalega wobec powódki B. G. z wypłatą następujących świadczeń:

-1.352,70zł tytułem wynagrodzenia za maj 2014 roku,

-1.471,80zł tytułem wynagrodzenia za czerwiec 2014 roku,

-1.680zł tytułem wynagrodzenia za lipiec 2014 roku,

-1.571,61zł tytułem wynagrodzenia za sierpień 2014 roku,

-320zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Powódka wzywała do zapłaty należności objętych pozwem wyznaczając 5 dniowy termin na ich uregulowanie. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 09 października 2014 roku.

D. S. była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni w okresie od dnia 21 czerwca 2010 roku do dnia 29 sierpnia 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Oświadczeniem z dnia 29 sierpnia 2014 roku powódka rozwiązała umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu braku terminowej wypłaty w całości wynagrodzenia za pracę. Wyłączną przyczyną rozwiązania umowy o pracę przez powódkę był brak wypłaty wynagrodzenia za pracę. Gdyby wypłaty następowały regularnie powódka nie rozwiązałaby stosunku pracy.

Na chwilę obecną pracodawca zalega wobec powódki z wypłatą następujących świadczeń:

-1.571,62zł tytułem wynagrodzenia za sierpień 2014 roku,

-560zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Powódka wzywała do zapłaty należności objętych pozwem wyznaczając 5 dniowy termin na ich uregulowanie. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 09 października 2014 roku.

H. M. (1) była zatrudniona w pozwanej Spółdzielni w okresie od dnia 03 marca 1994 roku do dnia 25 sierpnia 2014 roku w pełnym wymiarze czasu pracy. Oświadczeniem z dnia 25 sierpnia 2014 roku powódka rozwiązała umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu braku terminowej wypłaty w całości wynagrodzenia za pracę i zasiłku chorobowego. Wyłączną przyczyną rozwiązania umowy o pracę przez powódkę był brak wypłaty wynagrodzenia za pracę. Gdyby wypłaty następowały regularnie powódka nie rozwiązałaby stosunku pracy.

Na chwilę obecną pracodawca zalega wobec powódki z wypłatą następujących świadczeń:

-1.347,00zł tytułem wynagrodzenia za czerwiec 2014 roku,

-986,35zł tytułem wynagrodzenia za sierpień 2014 roku,

-560zł tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Powódka wzywała do zapłaty należności objętych pozwem wyznaczając 5 dniowy termin na ich uregulowanie. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 09 października 2014 roku.

Pozwana Spółdzielnia od dawna ma duże problemy finansowe, co wiąże się z nieregularnymi wypłatami, a w niektórych przypadkach z ich całkowitym zaprzestaniem. Pracodawca nie rozwiązał żadnego stosunku pracy z przyczyn ekonomicznych.

Średnie wynagrodzenie powódek z ostatnich trzech miesięcy zatrudnienia wyniosło kwoty 1.680zł.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Rejonowy pominął złożone przy odpowiedziach na pozwy uchwały co do likwidacji spółdzielni, listy obecności i listy płac powódek, jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zdaniem Sądu powódka A. K. nie wykazała w żaden sposób, aby zaświadczenie o jej wynagrodzeniu złożone przez stronę pozwaną (k: 371-373) było nieprawidłowe, co do wysokości wypłat dokonanych na rzecz pracownika w szczególności za maj 2014 roku. Tym samym nie wykazała wysokości dochodzonego przez nią wynagrodzenia za maj 2014 roku, ponad kwotę wynikającą z różnicy między wskazanymi w zaświadczeniu o wynagrodzeniu dokonanymi na jej rzecz wypłatami, a należnością z kwocie netto.

Sąd I instancji wskazał, iż na rozprawie w dniu 21 września 2015 roku pełnomocnik pozwanego złożył bez zgody Sądu, jak również nawet bez wystąpienia o taką zgodę, pismo przygotowawcze zawierające stanowisko w sprawie, zarzuty, twierdzenia i wnioski dowodowe. Złożone pismo podlegało zatem zwrotowi zgodnie z art. 207§7 kpc (k: 408).

Ponadto Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe strony powodowej o uzupełniające przesłuchanie powódek, jak również z dokumentów złożonych na rozprawie (k: 408-409) jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd wskazał, iż strony były już przesłuchiwane w trakcie procesu na rozprawie w dniu 20 maja 2015 roku. Sąd nie planował już uzupełniającego przesłuchania stron na terminie w dniu 21 września 2015 roku zaś strony takiego wniosku nie zgłaszały. Dowody z dokumentów złożone na tym etapie postępowania były już dowodami spóźnionymi a ponadto całkowicie zbędnymi dla rozstrzygnięcia sprawy, co skutkowało oddaleniem wniosku o dopuszczenie z nich dowodu.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, iż powództwa są uzasadnione w przeważającej części.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż pracodawca nie uregulował w całości należnych powódkom świadczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Faktycznie w toku procesu pozwany nie kwestionował zasadności tych roszczeń, kwestionując je jedynie co do wysokości.

Sąd I instancji również wskazał, iż powódka H. M. dochodziła niniejszym pozwem zasiłku chorobowego za miesiąc lipiec 2014 roku. Sąd pracy nie jest jednak właściwy do rozpoznania przedmiotowego roszczenia, gdyż w pierwszej kolejności właściwy w tym zakresie jest organ rentowy, a więc Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zasadnym było przekazanie mu sprawy według właściwości.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy zasądził, na podstawie zaświadczenia o wynagrodzeniu powódek złożonego przez pracodawcę, na rzecz powódek kwoty wskazane w wyroku tytułem wynagrodzeń za pracę (z ustawowymi odsetkami od 11 następnego miesiąca) i ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe (z ustawowymi odsetkami)

Sąd Rejonowy nie uwzględnił wcześniejszego cofnięcia powództw ze zrzeczeniem się roszczeń co do wynagrodzenia powódek, które faktycznie nie zostało wypłacone, a co wynikało ze złożonego zaświadczenia o wynagrodzeniu powódek (pismo z dnia 16.03.2015r k: 172). W tym zakresie pełnomocnik powódek cofnął ponadto oświadczenia o wcześniejszym zrzeczeniu się roszczeń (pismo z dnia 21.09.2015r k: 403). Niezależnie od cofnięcia poprzednich oświadczeń powódek, Sąd może uznać cofnięcie powództwa za niedopuszczalne w sytuacji, gdy jest ono sprzeczne z prawem (art. 203§4 kpc). W tej sytuacji oświadczenia o cofnięciu powództw ze zrzeczeniem się roszczeń, w

zakresie niewypłaconych powódkom wynagrodzeń, byłoby niedopuszczalne z mocy przepisów prawa pracy albowiem pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia (art. 84 kp).

Sąd I instancji oddalił powództwo A. K. w części o wynagrodzenie za pracę za maj 2014 roku ponad zasądzoną kwotę, która wynikała z materiału dowodowego, w szczególności zaświadczenia pracodawcy o jej wynagrodzeniu z tym, iż z uwagi na zaspokojenie tego wynagrodzenia praktycznie w całości przyjął do rozliczenia już wartość netto. Ponadto brak było podstaw do uwzględnienia żądania wynagrodzenia za pracę za miesiąc czerwiec 2014 roku w kwocie 160 zł. Sąd Rejonowy podniósł, że bezspornym jest, iż w czerwcu 2014 roku powódka była w stosunku pracy jedynie dwa dni, co matematycznie uzasadnia przyznanie jej wynagrodzenia jedynie w kwocie 112zł (1.680zł wynagrodzenia razy 2 dni podzielić na 30 dni). Ponadto Sąd oddalił roszczenie powódki o zasądzenie jej odsetek od wynagrodzenia za pracę za czerwiec 2014 roku już od dnia 03 czerwca 2014 roku, jako dnia następnego po dniu ustania stosunku pracy. W ocenie Sądu tak określona wymagalność roszczenia w prawie pracy dotyczy wyłącznie ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, który jest wypłacany niezwłocznie po ustaniu stosunku pracy (art. 171§1 kp). Rozwiązanie stosunku pracy nie ma natomiast żadnego wpływu na zmianę terminu wymagalności roszczenia o wynagrodzenie za pracę, które winno być wypłacone na normalnych zasadach wynikających z art. 85 kp. Tym samym odsetki od wynagrodzenia za pracę powódki za czerwiec 2014 roku przysługują jej od dnia 11 lipca 2014 roku, a nie od 03 czerwca 2014 roku, co czyni to roszczenie w części nieuzasadnionym i podlegającym oddaleniu (art. 481§1 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 85§2 kp).

Ponadto oddaleniu podlegały roszczenia odsetkowe pozostałych powódek, co do odsetek od wynagrodzenia za pracę za sierpień 2014 roku i ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy z przyczyn analogicznych jak wskazane powyżej. Sąd I instancji wywiódł, że odsetki od wynagrodzeń powódek należą się nie od dnia następnego po rozwiązaniu umów o pracę lecz na zasadach ogólnych od 11 września 2014 roku. Odsetki od ekwiwalentu nie mogą zaś być naliczane od dnia ustania stosunku pracy, gdyż pracodawca popada w opóźnienie dopiero od dnia następnego i właśnie od takiej daty przysługują odsetki za opóźnienie.

W ocenie Sądu Rejonowego na uwzględnienie zasługiwały dochodzone roszczenia o skapitalizowane odsetki od nieterminowo wypłaconych wynagrodzeń za pracę powódek. Roszczenia te znajdują swoje oparcie w art. 481 kc w zw. z art. 300 kp. Fakt nieterminowej wypłaty wynagrodzeń na rzecz powódek był bezsporny (zaświadczenia o wynagrodzeniu k: 362-373), zaś wysokość dochodzonych odsetek niekwestionowana przez pracodawcę. Nie ulega również wątpliwości iż powódki żądały wyliczonych kwotowo odsetek bez dalszych odsetek z tego tytułu.

Zdaniem Sądu I instancji na uwzględnienie zasługują również roszczenia powódek o odszkodowania, w związku z rozwiązaniem stosunków pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracodawcy. Nie ulega wątpliwości, iż powódki rozwiązały stosunek pracy w trybie art. 55§1¹ kp w związku z ciężkim naruszeniem podstawowych obowiązków pracodawcy wobec pracownika, polegającym na nieterminowej wypłacie zasiłku chorobowego. W ocenie Sądu I instancji wszystkie oświadczenia powódek zawierały szczegółowe przyczyny uzasadniające rozwiązania stosunków pracy, które były doskonale znane pracodawcy w związku z nieregularnym wypłacaniem wynagrodzeń za pracę już w dużo wcześniejszym okresie przed ich złożeniem, jak również zostały złożone w miesięcznym terminie wymaganym przez odpowiednie zastosowanie art. 52§2 kp. W przypadku braku wypłaty wynagrodzeń za pracę po każdym uchybieniu płatności na nowo otwiera się odrębnie miesięczny termin na złożenie stosownego oświadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.10.2013r II PK 25/13 niepubl.). Nie ulega wątpliwości, iż rozwiązując umowy o pracę powódki z pewnością zachowały miesięczny termin co do braku wypłaty wynagrodzenia za pracę w przypadku A. K. za kwiecień 2014 (które powinno być wypłacone do 10 maja) zaś w przypadku pozostałych powódek za lipiec 2014 roku, które powinno być wypłacone do 10 sierpnia.

W ocenie Sądu Rejonowego pomimo tego, iż strony łączyła spółdzielcza umowa o pracę nie ma podstaw do uznania, iż powódki nie były uprawnione do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia. Zgodnie z art. 199 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2013 poz. 1443) w sprawach nieuregulowanych art. 182 – 198 ustawy odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy prawa pracy z wyjątkiem przepisów Kodeksu pracy o zawieraniu umów o pracę na okres próbny. Zdaniem sądu już ze wskazanego wyłączenia wynika, iż z przepisów ustawy

Kodeks pracy zastosowania nie znajdują w ogóle tylko przepisy dotyczące zawierania umów o pracę na okres próbny. Art. 182 – 198 ustawy prawo spółdzielcze w żaden sposób nie normują bowiem takiej sytuacji. Nie ma natomiast podstaw do uznania, iż pracownicy zatrudnieni w ramach spółdzielczej umowy o pracę mieliby być gorzej traktowani w ramach stosunku pracy, poza wskazanymi wyłączeniami, niż pozostali pracownicy zatrudnieni w nie spółdzielczym stosunku pracy.

Zdaniem Sądu Rejonowego materiał dowodowy wskazuje również, iż pozwany regularnie naruszał swoje obowiązki wobec pracownika, w postaci nieterminowego wypłacania wynagrodzenia, co zostało objęte oświadczeniami powódek o rozwiązaniu umów bez wypowiedzenia. Tym samym pozwany naruszył obowiązek wynikający z art. 94 p. 5 kodeksu pracy. Zdaniem sądu brak wypłaty wynagrodzenia w całości w terminie jest zaś zasadniczo naruszeniem obowiązku pracodawcy w sposób ciężki, choćby było wynikiem niezawinionych przez niego okoliczności. Stanowisko Sądu jest zgodne w powyższym zakresie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyrokach z dnia 04.04.2000r OSNP nr 16 z 2001 poz. 516, z dnia 06.03.2008r OSNP nr 13-14 z 2009 poz. 170, z dnia 20.11.2008r III UK 57/08 niepubl., z dnia 10.05.2012r M.P.Pr. nr 9 z 2012 str. 482-486, z dnia 10.05.2012r II PK 220/11 niepubl.

W związku z powyższym Sąd zasądził na rzecz powódek odszkodowania w związku z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika w wysokościach po 5.040zł (wszystkie powódki obowiązywał trzymiesięczny okres wypowiedzenia umowy o pracę).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481§1 kc w zw. z art. 300 kp przyznając je na rzecz wszystkich powódek od 15 października 2014 roku. Zdaniem Sądu wymagalność roszczenia o odszkodowanie, jako zobowiązania bezterminowego powstaje po wezwaniu pracodawcy do jego zapłaty (art. 455 kc w zw. z art. 300 kp). W niniejszej sprawie powódki wzywały do zapłaty wyznaczając 5 dniowy termin zapłaty zaś wszystkie wezwania zostały doręczone pozwanemu w dniu 09 października 2014 roku, który mógł spełnić świadczenia do dnia 14 października 2014 roku.

W ocenie Sądu Rejonowego uzasadnione są również żądania odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Nie ulega wątpliwości, iż roszczenie to powódki oparły na przepisach ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. nr 90 poz. 844 z późn. zm.). W pierwszej kolejności Sąd wskazał, iż wykazanie prawa powódki do odprawy pieniężnej ciążyło właśnie na stronie powodowej zgodnie z art. 6 kc w zw. z art. 300 kp (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24.03.2011r I PK 185/10 niepubl.). Zgodnie z art. 55§3 kp rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia przez pracownika pociąga ze sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracodawcę za wypowiedzeniem. Można zatem rozważać prawo takiego pracownika również do odprawy pieniężnej, jeśli wyłącznym powodem rozwiązania umowy o pracę są przyczyny niedotyczące pracownika (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20.11.2008r III UK 57/08 niepubl.). Zdaniem Sądu powódki wykazały w toku postępowania, iż wyłączną przyczyną rozwiązania ich stosunków pracy był brak wypłaty w terminie pełnego wynagrodzenia za pracę. Przemawiają za tym zeznania wszystkich powodów złożone w charakterze strony, które nie zostały podważone przez stronę pozwaną. W ocenie Sądu I instancji zeznania pracowników wskazujące właśnie na taką motywację przy rozwiązaniu umów o pracę, przy nieregularnych wielomiesięcznych wypłatach wynagrodzeń w ratach, nie budzą wątpliwości pod względem zasad logiki i doświadczenia życiowego i zasługują na uwzględnienie (art. 233§1 kpc).

Przepisy ustawy o zwolnieniach z przyczyn niedotyczących pracowników regulują zwolnienia z przyczyn niedotyczących pracowników u pracodawców zatrudniających co najmniej 20 osób, o ile w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników, 10 % pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników, 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

Zwolnienia takie zwane są zwolnieniami grupowymi (art. 1 ust. 1). Art. 10 ust. 1 ustawy stanowi, że przepisy art. 5 ust. 3-7 i art. 8 stosuje się odpowiednio w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, jeżeli przyczyny te stanowią wyłączny

powód uzasadniający wypowiedzenie stosunku pracy lub jego rozwiązanie na mocy porozumienia stron, a zwolnienia w okresie nieprzekraczającym 30 dni obejmują mniejszą liczbę pracowników niż określona w art. 1. W ocenie Sądu Rejonowego pod pojęciem wyłączny powód uzasadniający wypowiedzenie stosunku pracy należy rozumieć taką przyczynę, bez zaistnienia której kierownik zakładu pracy nie podjąłby indywidualnej decyzji o zwolnieniu pracownika. Obok tych przyczyn mogą więc występować inne jeszcze okoliczności wpływające na rozwiązanie umowy z konkretnym pracownikiem, które jednak same w sobie bez wystąpienia przyczyn niedotyczących pracowników - nie doprowadziłyby do podjęcia decyzji o rozwiązaniu stosunku pracy (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1990 r., OSNC nr 11 z 1992 poz. 204). Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 3 w zw. z art. 10 ust. 1 wskazanej powyżej ustawy, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika, przysługuje mu odprawa pieniężna w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, jeżeli pracownik był zatrudniony u danego pracodawcy ponad 8 lat.

Reasumując Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że prawo do odprawy pieniężnej wynikające z ww. ustawy przysługuje, jeśli niedotycząca pracownika przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę była wyłącznym powodem zwolnienia pracownika. W ocenie Sądu skoro wyłącznym powodem rozwiązania stosunku pracy powódek było niewypłacanie im należnych wynagrodzeń za pracę, zaś złożenie przez nie prawidłowych i skutecznych oświadczeń o rozwiązaniu umów o pracę bez wypowiedzenia spowodowało identyczne skutki, jakie należy łączyć z wypowiedzeniem umowy o pracę przez pracodawcę, to stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie powstała sytuacja, gdy faktycznie stosunek pracy pracowników został rozwiązany z przyczyn leżących wyłącznie po stronie pracodawcy. Tym samym uzasadnionym było zasądzenie na rzecz powódek odpraw pieniężnych, przy czym wysokości przyznanych świadczeń są uzasadnione stażem pracy u pozwanego. O odsetkach należnych powódkom Sąd orzekł na podstawie art. 481§1 kc w zw. z art. 300 kp analogicznie, jak przy roszczeniach odszkodowawczych. Zdaniem Sądu wymagalność roszczenia o odprawę jako zobowiązania bezterminowego powstaje po wezwaniu pracodawcy do jego zapłaty (art. 455 kc w zw. z art. 300 kp). W niniejszej sprawie powódki wzywały do zapłaty wezwaniem doręczonym w dniu 9 października 2014 roku wyznaczając 5 dniowy termin płatności, który upłynął w dniu 14 października 2014 roku. W związku z powyższym pracodawca pozostaje w opóźnieniu z płatnością od dnia 15 października 2014 roku i od tej daty powódkom przysługują odsetki za opóźnienie od odprawy pieniężnej.

Ponadto w zakresie, w którym strona powodowa cofnęła skutecznie powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia (art. 203§1 kpc) Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355§1 kpc. Ponieważ cofnięcie powództwa nastąpiło na skutek zapłaty części należności na rzecz powódek oświadczenia pracowników w tym zakresie było w pełni dopuszczalne (art. 469 kpc).

Na podstawie art. 477²§1 kpc Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności do kwot jednomiesięcznych wynagrodzeń powódek.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc oraz §11 ust. 1 p. 2 w zw. z §6 p. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. poz. 490 z 2013) zasądając na rzecz powódek kwoty po 1.800zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego uznając, iż powódki wygrały proces praktycznie w całości i nie znajdując żadnych podstaw do odstąpienia od obciążania nimi pozwanego.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dn. 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. Nr 90 poz. 1025 z 2014) i nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie kwotę 2.434 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty stosunkowej od pozwów w części uwzględniającej powództwa przy braku podstaw do odstąpienia od obciążenia pozwanego tymi kosztami. (por. pogl Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 05.03.2007r M. P. Pr. Nr 7 z 2007 poz. 368).

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany.

1) w części zasądzonej od Pozwanego na rzecz powódki A. K. kwotę 3.540,76 (pkt.1 sentencji) wraz z ustawowymi odsetkami dla kwot:

- 68,76 zł netto od dnia 11 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za maj 2014 roku (pkt.1 a sentencji)

-112,00 zł od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc czerwiec 2014 roku (pkt.1 b sentencji)

- a także w części zasądzonej kwotę 3.360,00 zł oraz odsetki od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (pkt. 1 c sentencji),

2) w części zasądzonej od Pozwanego na rzecz powódki D. S. kwotę 3.993,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami dla kwot:

- ponad kwotę 1108,51 zł netto od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za sierpień 2014 roku (pkt. 2 a sentencji),

- ponad kwotę 389,73 zł netto od dnia 30 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 5 (pięciu) dni (pkt.2 b sentencji),

- ponad kwotę 3.360,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (pkt. 2 d sentencji),

3. w części zasądzonej od Pozwanego na rzecz powódki B. G. kwotę 6.920,58 zł (pkt.3 sentencji) wraz z ustawowymi odsetkami dla kwot:

- ponad kwotę 1009,20 zł netto od dnia 11 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za miesiąc maj 2014 roku (pkt.3 a sentencji),

- ponad kwotę 1085,98 zł netto od dnia 11 lipca 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc czerwiec 2014 roku (pkt. 3 b sentencji),

- ponad kwotę 1179,60 zł netto od dnia 11 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za lipiec 2014 roku (pkt.3 c sentencji),

- ponad kwotę 503,50 zł netto od dnia 11 września 2014 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc sierpień 2014 roku (pkt. 3 d sentencji),

- ponad kwotę 223,28 zł netto od dnia 29 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 4 (cztery) dni (pkt. 3 e sentencji),

- 5.040,00 tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników (pkt. 3 g sentencji},

4. w części zasądzonej od Pozwanego na rzecz powódki H. M. (1) kwotę 5.992,43 złote (pkt.4 sentencji) wraz z ustawowymi odsetkami dla kwot:

- ponad kwotę 804,71 zł netto od dnia 11 lipca 2014 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc czerwiec 2014 r. (pkt.4 a sentencji)

- ponad kwotę 746,48 zł netto od dnia 11 września do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za pracę za miesiąc sierpień 2014 r. (pkt.4 b sentencji)

- ponad kwotę 389,73 zł netto od dnia 26 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 7 (siedem) dni (pkt. 4 c sentencji)

- 5.040,00 zł od dnia 15 października 2014 roku do dnia zapłaty tytułem odprawy pieniężnej w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (pkt. 4 e sentencji),

-w części zasądzonej od Pozwanego na rzecz powódek kwoty po 1800,00 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt. 8 sentencji) oraz w części nakazującej ściąganie od Pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie kwotę 2.434,00 zł tytułem nieuiszczonych opłat stosunkowych od pozwów w części uwzględniającej powództwo (pkt. 10 sentencji).

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie art.233 §1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, który polega na wyprowadzeniu ze zgromadzonego materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, poprzez pominięcie wiarygodnych wyjaśnień i dołączonych pism potwierdzających inne kwoty, jakie zobowiązany jest wypłacić pozwany powódkom. Nie uwzględnienie przez sąd dokonanych przez pozwanego na rzecz Powódek wypłat zaległych zobowiązań,

2. naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, polegające na nieuwzględnieniu wniosku strony o dopuszczenie dowodu, w sytuacji gdy strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków mających istotny wpływ na wynik sprawy.

3. naruszenie art. 98 w z w. z art.100 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na niewłaściwym naliczeniu kosztów, mimo częściowego uwzględnienia żądań oraz zasądzenia nienależnych kwot.

4. naruszenie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w zw. z art. 55 § 1¹ i § 3 k.p., poprzez jego błędną wykładnię przejawiającą się w przyjęciu, iż rozwiązanie przez pracownika stosunku pracy w trybie wskazanym w art. 55 § 1¹ i wobec treści art. 55 § 3 k.p. nie wyklucza prawa pracownika do odprawy określonej w art. 8 ust. 1 powołanej ustawy;

5. naruszenie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w zw. z art. 55 § 1¹ i 3 k.p. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w przyjęciu, iż ustalony w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 powołanej ustawy, będące wynikiem błędnej wykładni art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 ustawy w z dnia 13 marca 2003 r. w zw. z art. 55 § 1¹ i 3 k.p.;

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 3.540,76 złotych na rzecz powódki A. K., co do kwoty 3.993,38 złotych na rzecz D. S., co do kwoty 6.920,58 złotych na rzecz B. G., co do kwoty 5.992,43 złote na rzecz H. M. (1).

Ponadto na podstawie art.380 k.p.c. wniósł o dopuszczenie dowodu z dokumentacji prowadzonych spraw egzekucyjnych wobec pozwanego, a także składanych deklaracji do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS DRA), które to wnioski dowodowe zostały zwrócone przez sąd pierwszej instancji, a mają istotne znaczenie i wpływ na wynik sprawy. Apelujący powołał powyższe dowody, na okoliczność wykazania rzeczywistej wysokości zobowiązań Pozwanego wobec powódek, udowodnienia, iż zasądzone kwoty są znacznie wyższe niż te, które powinny być wypłacone powódkom w rzeczywistości.

Skarżący wniósł także o zmianę postanowienia co do kosztów postępowania za postępowanie pierwszoinstancyjne, a także zasądzenie od Powódek na rzecz Pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik powódek wniósł o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 233 § 1 kpc. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Oznacza to, że wszystkie ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, a tok rozumowania sądu powinien znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku. Przepis ten daje wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów. Swobodna ocena dowodów odnosi się do wyboru określonych środków dowodowych i do sposobu ich przeprowadzenia. Mają być one ocenione konkretnie i w związku z całym zebraniem materiałem dowodowym. Ramy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, sygn. akt: II UKN 685/98, OSNAPUiS 2000 nr 17, poz. 655).

Sąd może oprzeć swe przekonanie jedynie na dowodach prawidłowo przeprowadzonych, a ocena dowodów musi być dokonana na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Sąd musi ocenić wszystkie przeprowadzone dowody oraz uwzględnić wszelkie towarzyszące im okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla oceny mocy i wiarygodności tych dowodów. Sąd zobowiązany jest przeprowadzić selekcję dowodów, wybierając te, na których się oparł i ewentualnie odrzucić inne, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Przez moc dowodową rozumie się przy tym siłę przekonania, jaką uzyskał sąd wskutek przeprowadzenia określonych dowodów o istnieniu lub nieistnieniu faktu, którego one dotyczyły. Ocena wiarygodności dowodu zależy od środka dowodowego. Sąd, oceniając wiarygodność, decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę, czy też nie. Uważa się także, iż granice swobodnej oceny dowodów warunkuje czynnik ideologiczny, tj. poziom świadomości prawnej sędziego oraz obowiązujące w danym momencie poglądy na sądowe stosowanie prawa. (por. T. Ereciński. Jacek Gudowski. Maria Jędrzejewska - "Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz", Część I, Wyd. LexisNexis).

W niniejszej sprawie oceniając zasadność roszczeń powódek w zakresie żądania zapłaty należnego im wynagrodzenia, Sąd Rejonowy dokonując ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia, wskazanych zasad nie naruszył. W szczególności nie sposób uznać, jak chce tego skarżący, iż brak było podstaw do zasądzenia na rzecz powódek żądanych przez nie kwot brutto. Pozwana nalicza bowiem za powódki od żądanych przez nie kwot składki z tytułu ubezpieczeń społecznych, nalicza do Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek dochodowy, dodatkowo dokonuje też potrąceń na ubezpieczenie grupowe (...), potrąca składki na udziały członkowskie, w kilku wypadkach dokonuje potrącenia rat pożyczki oraz w przypadku powódki H. M., przekazuje określone kwoty tytułem zajęcia komorniczego. Apelujący podkreślił, iż co do zaległych opłat składek z tytułu ubezpieczeń społecznych, prowadzone są w stosunku do pozwanej postępowania egzekucyjne przez ZUS. Nieuzasadnione jest zatem, ponoszenie przez stronę pozwaną dwukrotnie kosztów z tego tytułu. Dodatkowo, w ocenie skarżącego, Sąd I instancji bezzasadnie zastosował art. 207 § 7 kpc, zwracając pismo zawierające dowody istotne dla rozstrzygnięcia w tym przedmiocie. Uchybienia w tym przedmiocie doprowadziły zaś do nieuprawnionego zasądzenia przez Sąd Rejonowy kwot należnych powódkom. Brak dopuszczenia dowodów

zgłoszonych na rozprawie w dniu 21 września 2015 r. (z naruszeniem art. 217 § 1 kpc) uniemożliwił więc pozwanemu udowodnienie zgłaszanych przez niego twierdzeń.

W ocenie Sądu Okręgowego argumentacja wywiedziona przez pozwanego w tym przedmiocie w całości jest chybiona.

Mając powyższe na uwadze, po pierwsze stwierdzić należy, iż w chwili wydania zaskarżonego wyroku dochodzone przez powódki kwoty były co do ich wysokości sporne. Pracodawca, choć ostatecznie przyznał, iż zalega z wypłatą wynagrodzeń twierdził, że nie był zobligowany do ich wypłaty we wskazywanej przez powódki kwocie, a zatem aż do wydania zaskarżonego rozstrzygnięcia nie istniał żaden tytuł prawny, by odprowadzać od nich obciążenia podatkowe i na ubezpieczenia społeczne. Zasądzona na rzecz powódek kwota wynagrodzenia winna więc odpowiadać wynagrodzeniu brutto. Wskazywane przez stronę pozwaną potrącenia realizują się dopiero na etapie wypłaty wynagrodzenia, a nie stwierdzenia prawa do tego świadczenia. Tym samym zasadą jest, że sąd zasądzając na rzecz pracownika świadczenia z tytułu wynagrodzenia, zasądza je w kwotach brutto. Powyższe w żaden sposób nie narusza prawa pracodawcy, gdyż w przypadku podjęcia egzekucji, pozwany ma zawsze prawo do złożenia swoich zastrzeżeń w postępowaniu przeciwegzekucyjnym.

W świetle uchwały Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 sierpnia 2001 r. III ZP 13/01 (OSNAPiUS 2002 nr 2, poz. 35, Biul. SN 2001 nr 8, str. 3, Biul. Inf. Pr. 2002 nr 1, str. 71, Prok. i Pr. 2002 nr 2, poz. 42, MoP 2002 nr 6, str. 272, Legali) Sąd pracy, zasądzając wynagrodzenie za pracę, nie odlicza od tego wynagrodzenia zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne. Wynagrodzenie za pracę należy się pracownikowi także w części, którą pracodawca może (ma obowiązek) potrącić (odliczyć). Nie można konstruować takiej definicji wynagrodzenia za pracę, w której będzie się wyróżniać część wynagrodzenia za pracę należną pracownikowi (wynagrodzenie netto) i część, która pracownikowi nie przysługuje. Wynagrodzenie za pracę należy się pracownikowi w całości i takie wynagrodzenie wyznaczone jest przez treść stosunku pracy, a więc w takiej wysokości należy je zasądzać w sporze sądowym między stronami stosunku pracy. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż obowiązek pracodawcy odliczenia z wynagrodzenia należnego pracownikowi odpowiednich danin publicznych, ma więc charakter następczy (powstaje w chwili, gdy całe wynagrodzenie jest już pracownikowi należne) i nie sprawia, iż w tym zakresie pracownik nie ma do niego prawa, a w związku z obowiązkami płatników w tym zakresie nie powinno być mu ono zasądzone. Powyższy pogląd znajduje także oparcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009 r. II PK 117/08 teza 5 LEX nr 738349. Ponadto przy ustaleniu, że wynagrodzenie pracownika jest wynagrodzeniem netto, do kwoty ustalonego wynagrodzenia netto pracodawca dolicza obciążające pracownika podatki i składki ubezpieczeniowe oraz odprowadza je do właściwych instytucji. (wyrok s.apel.06-06-2013 III APa 73/12 w Warszawie). Tak więc przy zasądzeniu kwot netto pracodawca jest i tak zobligowany do uiszczenia od nich dodatkowo stosownych danin publicznych, zaś przy zasądzeniu kwot brutto musi odliczyć od nich wskazane świadczenia.

Dodatkowo w kwestii braku uwzględnienia pozostałych potrąceń (na ubezpieczenie grupowe (...), składek na udziały członkowskie, rat pożyczki) podnieść należy, iż również te potrącenia są realizowane dopiero na etapie wypłaty wynagrodzenia, a nie stwierdzenia prawa do niego. Nadto dokonywane są one wyłącznie za zgodą pracownika. Jedyne na marginesie należy zauważyć, iż w niniejszym postępowaniu pozwany nawet nie wykazał, że powódki zgody na powyższe potrącenia udzieliły ani że ich faktycznie dokonano. Pozwany nie zgłosił także w tym zakresie zarzutu potrącenia. Powyższe odnieść należy również, co do zajęcia komorniczego poszczególnych kwot należnych powódce H. M.. Świadczenia te nie zostały bowiem jeszcze wypłacone, a zatem nie dokonano żadnego ich potrącenia. Na marginesie należy zauważyć, iż brak nawet dowodów na to jakich kwot i za które miesiące komornik faktycznie zajęcia dokonał. Z tych też względów argumentacja ta nie mogła wpłynąć na wynik rozstrzygnięcia.

Bez wpływu na powyższą ocenę pozostaje zwrot i pominięcie przez Sąd Rejonowy w trybie art. 207 § 3 i 7 kpc odpowiednio pisma przygotowawczego oraz wniosków dowodowych zgłoszonych na rozprawie w dniu 21 września 2015 r. Apelująca nie przedstawiła żadnego uzasadnienia dla późnego zgłoszenia wskazanych wniosków, nie wykazała też, iż z uwagi na naturalny bieg procesu nie była w stanie powołać wcześniej wskazanych twierdzeń i dowodów na ich poparcie. Zarzut ten nie może więc prowadzić do spodziewanych przez pozwaną skutków instancyjnych. Nadto

wskazywane dowody nie mogą mieć żadnego wpływu na wynik rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, co zostało szczegółowo omówione we wcześniejszych rozważaniach.

Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego znamionem jest – czego nie zauważa skarżący – iż wszystkie kwoty zasądzone na rzecz powódek znajdują pokrycie w złożonych przez samą stronę pozwaną zestawieniach /por k. 364, 367, 370 i 373/. Z tych też względów kwestionowanie poprawności ich ustalenia, skoro powyższe nie odbiega od wyliczeń dokonanych i przedłożonych w sprawie przez pozwaną, nie znajduje usprawiedliwienia w świetle zasad logicznego rozumowania.

Niemniej jednak w ocenie Sąd II instancji skarżący prawidłowo wskazuje na naruszenie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w zw. z art. 55 § 1¹ i 3 k.p., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w przyjęciu, iż ustalony w sprawie stan faktyczny odpowiada hipotezie art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 powołanej ustawy, będące wynikiem błędnej wykładni art. 8 ust. 1 w zw. z art. 1 i 10 ustawy w z dnia 13 marca 2003 r. w zw. z art. 55 § 1¹ i 3 k.p..

Odnosząc się do powyższego wskazać należy iż w myśl art. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844) przepisy ustawy stosuje się **w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę** zatrudniającego co najmniej 20 pracowników **stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników**, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 1) 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
  - 2) 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
  - 3) 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników
- zwanego dalej "grupowym zwolnieniem".

Liczby odnoszące się do pracowników, o których mowa w ust. 1, obejmują pracowników, z którymi w ramach grupowego zwolnienia następuje rozwiązanie stosunków pracy z inicjatywy pracodawcy na mocy porozumienia stron, jeżeli dotyczy to co najmniej 5 pracowników (art. 1 ust. 2 ustawy).

W świetle powyższego bezsprzecznie przepisy ustawy stosuje się więc do pracodawców, u których istnieje **konieczność rozwiązania stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników**.

Zgodnie z art. 10 ust 1 przepisy art. 5 ust. 3-7 i art. 8 stosuje się odpowiednio **w razie konieczności rozwiązania** przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników **stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, jeżeli przyczyny te stanowią wyłączny powód uzasadniający wypowiedzenie stosunku pracy lub jego rozwiązanie na mocy porozumienia stron**, a zwolnienia w okresie nieprzekraczającym 30 dni obejmują mniejszą liczbę pracowników niż określona w art. 1.

W świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r. III PZP 4/15 OSNP 2016/1/1, www.sn.pl, LEX nr 1747384, Biul.SN 2015/7/18, KSAG 2015/4/178 rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika na podstawie art. 55 § 1¹ k.p. z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków wobec pracownika, uprawnia pracownika do nabycia prawa do odprawy pieniężnej, o której mowa w art. 8 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 192 ze zm.), jeżeli przyczyny te stanowią wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy. Wobec analogicznej do zamieszczonej w art. 231 § 4 k.p. regulacji art. 55 § 3 k.p. należy przyjąć, że także w przypadku rozwiązania przez pracownika umowy o pracę bez wypowiedzenia, z powodu ciężkiego naruszenia przez pracodawcę podstawowych obowiązków, ten tryb ustania stosunku pracy - w zakresie swoich skutków prawnych

- powinien być oceniony na płaszczyźnie unormowań ustawy z 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników na równi z wypowiedzeniem umowy o pracę przez pracodawcę. /Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2008 r. III UK 57/08 LEX nr 1102538/

Jednakże "wyposażenie" pracownika na podstawie art. 55 § 3 k.p. skutkami, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem stosunku pracy przez pracodawcę za wypowiedzeniem, nie może samo przez się stanowić podstawy do przyznania mu odprawy określonej w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących pracowników. Zdaniem Sądu Okręgowego stosownie do tego przepisu odprawa przysługuje w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w ramach grupowego zwolnienia. Do jej warunków, oprócz rozwiązania stosunku pracy przez pracodawcę (także na mocy porozumienia stron) i określonej minimalnej liczby zatrudnionych pracowników, należy rozwiązanie stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (art. 1 ustawy). Na podstawie art. 10 tej ustawy odprawa przysługuje także w przypadku tzw. zwolnień indywidualnych, jeżeli następują one wyłącznie z przyczyn niedotyczących pracowników. Tym samym odprawa, o której mowa w art. 8 ustawy, bezsprzecznie przysługuje tylko takiemu pracownikowi, którego stosunek pracy uległ rozwiązaniu, bo po stronie pracodawcy zachodziła taka konieczność i zamiar rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę i to wyłącznie z przyczyn niedotyczących tego pracownika.

Należy podkreślić, że zasadne rozwiązanie umowy o pracę przez pracownika w trybie art. 55 § 1¹ k.p. zawsze jest rozwiązaniem umowy z przyczyn niedotyczących pracownika, a z winy pracodawcy. Powyższe nie oznacza natomiast, że zawsze w przypadku rozwiązania umowy w tym trybie, jeżeli przyczyną jest brak wypłat wynagrodzenia, bądź też opóźnienia w jego wypłacie, zasadnym będzie żądanie zasądzenia odprawy pieniężnej.

W ocenie sądu II instancji na gruncie niniejszej sprawy powódki nie wykazały, żeby rozwiązanie umowy nastąpiło wyłącznie z przyczyn wskazanych w ustawie o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników. Brak jest jakichkolwiek dowodów na to, iż pozwany zamierzał rozwiązać powódkami umowy o pracę – że istniała taka konieczność. Wręcz przeciwnie z zeznań strony pozwanej – nie kwestionowanych przez powódki wynika wprost, że pozwany nie chciał i nie planował zwalniać pracowników, w trybie przewidzianym w powołanej ustawie. Faktycznie też nikogo nie zwolniono z przyczyn niedotyczących pracowników. To zaś, że pozwany znajdował się w trudnej sytuacji ekonomicznej – finansowej, w związku z tym wypłacał należne pracownikom wynagrodzenie w ratach i z dużym opóźnieniem, co niewątpliwie usprawiedliwiałoby rozwiązanie przez nich stosunków pracy w oparciu o art. 55 kp (z winy pracodawcy), samo w sobie nie oznacza rozwiązania tych stosunków w warunkach powoływanej ustawy z dnia 13 marca 2003 r. Powódki nie wykazały w toku postępowania zamiaru pracodawcy do rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy, z uwagi np. na jego złą sytuację ekonomiczną. Niejednokrotnie bowiem firmy borykają się z problemami finansowymi, co powoduje również opóźnienia w wypłatach wynagrodzeń, ale nie jest ich zamiarem wszczynanie procedur ze wskazanej ustawy, gdyż podejmują stosowne działania naprawcze, nie skutkujące koniecznością zwalania pracowników. Z tych względów fakt opóźnienia w wypłatach i złej sytuacji ekonomicznej, nie musi oznaczać konieczności dokonywania zwolnień w trybie ustawy z 2003 roku. Powyższe zobowiązana jest wykazać strona, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, czego w niniejszym postępowaniu powódki wykazać nie zdołały.

Z tych też względów w ocenie Sądu Okręgowego skarżący zasadnie wywodzi, iż w stanie faktycznym sprawy, wbrew zapatrywaniom Sądu I instancji, brak było podstaw do uwzględnienia roszczeń powódek o odprawę pieniężną.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1c,2d, 3g i 4e w ten sposób że oddalił powództwa o odprawę pieniężną.

W konsekwencji częściowego uwzględnienia żądań apelacji i wobec zarzutów skarżącego, zasadnie wskazujących na konieczność stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, przy jedynie częściowym uznaniu zasadności zgłoszonych w pozwach roszczeń, w oparciu o tą samą podstawę (art. 386 § 1 kpc) modyfikacji podlegało też rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Orzekając w tym przedmiocie Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 8 w ten sposób, że zasądził tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego od Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz:

a/ A. K. kwotę 270 złotych;

b/ D. S. kwotę 648 złotych;

c/ B. G. kwotę 684 złote;

d/ H. M. (1) kwotę 432 złote;

oraz w punkcie 10 nakazał ściągnąć od Spółdzielni (...) w Ł. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie kwotę 1594 złote tytułem nieuiszczonych opłat stosunkowych od pozwów, w części uwzględniającej powództwa.

O kosztach zastępstwa procesowego za I instancję orzeczono na podstawie art. 100 kpc i § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 i pkt 4 (w przypadku A. K.) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. poz. 490 z 2013 ze zm.), rozdzielając je stosunkowo i uwzględniając wartość zgłoszonych przez powódki roszczeń.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dn. 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. Nr 90 poz. 1025 z 2014) nakazując ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Kutnie ww. kwotę tytułem nieuiszczonej opłaty stosunkowej od pozwów w części uwzględniającej powództwa.

W pozostałym zakresie zgodnie z art. 385 kpc apelacja strony pozwanej, jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

O kosztach zastępstwa procesowego za II instancje orzeczono na podstawie art. 100 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 i § 9 ust.1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz.1804) uwzględniając zwrot opłaty od apelacji i uznając iż w stosunku do wartości przedmiotu zaskarżenia powódka A. K. wygrała sprawę w 5%, zaś D. S. w 16 % oraz na podstawie art. 100 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1 i § 9 ust.1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 tego rozporządzenia uznając, iż przy wartości przedmiotu zaskarżenia dotyczącej tych powódek, B. G. wygrała sprawę w 27 %, zaś H. M. (1) w 16 %. Wobec powyższego Sąd Okręgowy obciążył powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu kwot: 403,50 zł - A. K., 301,20 zł- D. S., 405,90 zł B. G., oraz 607,20 zł -H. M. (1).